

..... LİSESİ				
2022-2023 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI 10 SINIFLAR TARİH DERSİ 1 DÖNEM 2 YAZILLI SINAVI				
ADI			RAKAMLA	YAZIYLA
SOYADI		PUAN		
SINIFI - NO				

Soru 1

XIV. yüzyıl başlarında Avrupa'da yaşanan;

- Kralların otoritesinin zayıf olması,
- Derebeylik (feodalite) rejiminin bulunması,
- Katolik ve Ortodokslar arasında mücadele yaşanması

gelişmelerinden hangileri Osmanlı Devleti'ne karşı güçlü bir direncin oluşmamasında etkili olmuştur?

- Yalnız I
- Yalnız II
- I ve II
- I ve III
- I, II ve III

Soru 2

Osmanlı Devleti'nde, siyasi, sosyal, ekonomik ve askerî yönleri olan tımar sistemi, devletin taşrada temsil edilmesinde büyük ölçüde etkiliydi. Bu sistem, devlete ait toprakların bir kısmının işleme hakkının halka verilmesiydi. Tımar sahibi kendisine verilen toprağı işlemek ve elde edilen gelirlerin bir kısmıyla asker beslemek zorundaydı. Bununla beraber ekonomik döngü sistemli bir şekilde sağlanmaktaydı. Ayrıca barış zamanında yetiştirdiği Tımarlı Sipahilerle bölgedeki güvenliği sağlayarak toplum huzuruna katkıda bulunmaktaydı. Savaş durumunda ise ordunun en kalabalık grubunu Tımarlı Sipahiler oluşturmaktaydı.

Bu bilgilerden hareketle tımar sistemiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi savunulamaz?

- Devlet farklı organlar aracılığı ile merkezî otoritesini ülkenin farklı yerlerinde hissettirmiştir.
- Kapıkulu askerlerinin sayısının artmasında ve piyade birliklerinin oluşumunda etkili olmuştur.
- Toprak üzerinden özel mülkiyet anlayışının gelişmesine zemin oluşmamıştır.

Soru 11

Timur, Karadeniz'den Avrupa'ya kadar uzanan bölgede hakimiyet kuran Altın Orda Devleti'ni yenerek yıkılış sürecine girmesine ve 1402 Ankara Savaşı'nda Yıldırım Bayezid'i yenerek Osmanlı Devleti'nin Fetret Devri'ne girmesine sebep olmuştur.

Bu parçadan hareketle, Timur'un hakimiyet alanını genişletmek için giriştiği mücadelede diğer Türk devletlerini de hedef almasında etkili olan Türk devlet anlayışı aşağıdakilerden hangisidir?

- Kut inancı
- İkili teşkilat
- Türk cihan hakimiyeti düşüncesi
- Sancağa çıkma usulü
- Veraset sistemi

Ocağın adı	Mevcudu (kişi)	Günlük ulufe (akçe)
Acemiler	7745	1,2, 5
Yeniçeriler	12000	2,5
Cebeciler	500-800	8
Topçular	1000-1200	6,8

Soru

12

Yukarıdaki tablo incelendiğinde Osmanlı Devleti'nin Yükselme Dönemi'nde askerî yapısı ile ilgili;

- Yeniçeriler sayıca diğerlerinden fazladır,
- Nitelikli sınıf Cebecilerdir,
- Acemiler maliyeti en pahalı olan sınıftır,
- Cebeciler ve Topçuların maaşı daha yüksektir

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- Yalnız II
- II ve III

..... LİSESİ				
2022-2023 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI 10 SINIFLAR TARİH DERSİ 1 DÖNEM 2 YAZIL SINAVI				
ADI			RAKAMLA	YAZIYLA
SOYADI		PUAN		
SINIFI - NO				

D) Sistemin temel işlevlerinden biri üretimin devamlılığı yanında ordu için insan kaynağı olmuştur.
E) Devletin iktisadi gelişiminde büyük bir rol oynamakla beraber halkın devlete olan güvenini artırmıştır.

Soru 3

Osmanlı Devleti bazı topraklarının gelirlerini, belirli bir süreyle hizmet karşılığı olarak askerlerine ve memurlarına vermiştir. "Ehli tımar veya Tımarlı Sipahi" adı verilen bu kişiler, devletin toprağını en verimli şekilde işletmek ve sorumluluğu altındaki askerlere bakmak zorundaydı. Tımar sahibi askerlerine harcama yapıp vergilerini de ödedikten sonra kalan parayı kendisine alırdı.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti toprak sistemiyle, askerî sistemi kaynaştırmıştır.
- B) Tımar sahibi olabilmek için belirli şartlara sahip olmak gereklidir.
- C) Tımar arazisi tımar sahibine belirli bir süreyle verilir.
- D) Devşirme usulüne dayalı olarak oluşturulmuştur.
- E) Tımar sahiplerinin hem devlete hem de askerlerine karşı sorumluluğu vardır.

Soru 4

1402 Ankara Savaşı'nda Timur Han Osmanlı Devleti'ni yenerek Yıldırım Bayezid'in oğullarından Mustafa Çelebi'yi tutuklayarak yanında götürmüştür. Timur Han'ın ölümüyle Mustafa Çelebi'nin esaret hayatı bitmiş ve Anadolu'ya dönmüştür. Bizans'ın desteği ile Mustafa Çelebi Osmanlı tahtına talip olmuş ve Çelebi Mehmet ile Edirne'de yaptığı savaşı kaybederek Bizans'a sığınmıştır.

Bu parçadan hareketle;

- C) I, II ve III
- D) II, III ve IV
- E) I, II ve IV

Soru 13

Osmanlı Devleti'nde ilk dinî ve sosyal boyutlu isyan hareketi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Düzmece Mustafa Olayı
- B) Şeyh Bedrettin İsyanı
- C) Buçuktepe İsyanı
- D) Şehzade Mustafa Olayı
- E) Kalenderoğlu İsyanı

Soru 14

Karesioğulları Beyliği'nin Osmanlı Devleti'ne katılmasının sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Anadolu'da siyasi birliğin sağlanmasını kolaylaştırmıştır.
- B) Osmanlıların Rumeli'ye geçmesini kolaylaştırmıştır.
- C) Osmanlıların denizlere açılmasını kolaylaştırmıştır.
- D) Ahilerin desteği kazanılmıştır.
- E) Anadolu'da Osmanlı hakimiyetinin güçlenmesini sağlamıştır.

Soru 15

Osmanlı Devleti'nin ilk askerleri tam anlamıyla bir devlete bağlı olmayan topluluklardı. Bu topluluklar gönüllü, ücretli veya aşiret bağıyla savaşıyordu. Savaşçıları disiplinli kılan faktör, beylerine olan itaatleriydi. Askerî gücün diğer bir unsuru da din uğruna gönüllü savaşan gazi ve dervişlerden oluşurdu. Devletleşen toplumlarda ise savaş düzenli birlikler tarafından yürütülürdü. Karşılığında maaş ya da ücret alırdı. Askerler savaş dışında da devlet

..... LİSESİ				
2022-2023 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI 10 SINIFLAR TARİH DERSİ 1 DÖNEM 2 YAZIL SINAVI				
ADI			RAKAMLA	YAZIYLA
SOYADI		PUAN		
SINIFI - NO				

I. Timur Han Osmanlı tahtında kendi adamını görmek istemiştir,

II. Bu olay iç sorun olmaktan çıkmış bir dış sorun hâline gelmiştir,

III. Osmanlı Devleti'nde taht mücadeleleri yaşanmıştır,

IV. Bizans İmparatorluğu, Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışma fırsatı bulmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) II ve III
- D) I, II ve III
- E) II, III ve IV

Soru 5

Osmanlı aşiretinin beyliğe, beyliğin devlete dönüşmesinde ve devletin kısa sürede güçlenmesindeki etkenlerden birisi de bölgedeki esnaf ve sanatkarların üzerinde etkili olan ahilerle iyi ilişkiler kurmasıdır.

Osmanlı Devleti'nin bu uygulama ile aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirdiği söylenebilir?

- A) Kurulduğu bölgenin jeopolitik konumundan yararlanma
- B) Merkezîyetçi devlet anlayışını benimseme
- C) Halka karşı adaletli bir yönetim uygulama
- D) Geleneksel veraset anlayışını devam ettirme
- E) Devlet teşkilatlanmasında halkın desteğini alma

Soru 6

Aytuğ, tarih dersinde; "İslamiyet Öncesi Dönem'de binicilik ve atıcılıkta usta olan Türk kadınları, savaşlara erkeklerle birlikte katılmıştır. İslamiyet'e geçişin ardından da bu gelenek sürdürülmüş ve Anadolu'da

tarafından kontrol altında tutulur, askerî eğitimle veya verilen görevle ilgilenirdi.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi devletleşen toplumlardaki askerî yapının bir özelliği olarak gösterilebilir?

- A) Aşiret bağıyla savaşmaları
- B) Beylerine olan itaatleri
- C) Düzenli askeri birlikler olmaları
- D) Askerî gücün bir kısmını gazi ve dervişlerin oluşturması
- E) Devlete bağlı olmayan topluluklardan oluşması

Soru 16

Osmanlı Devleti'nde tarımsal üretimin devamlılığını sağlayan sistem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Millet sistemi
- B) Tımar sistemi
- C) Toprak reformu
- D) Vergi sistemi
- E) Eğitim sistemi

Soru 17

Bursa'nın fethinden sonra oluşturulan, Türk gençlerinden meydana gelen ve savaş zamanında gündelik alan ilk düzenli askerî birlik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeniçeriler
- B) Alperenler
- C) Azebler
- D) Tımarlı Sipahiler
- E) Yaya ve müsellemler

Soru 18

Türklerin Balkanlardaki ilerleyişini durdurmak amacıyla; Sırp, Boşnak, Hırvat ve Arnavutluk prensleri Osmanlı Devleti'ne karşı yeni bir Haçlı

..... LİSESİ				
2022-2023 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI 10 SINIFLAR TARİH DERSİ 1 DÖNEM 2 YAZIL SINAVI				
ADI			RAKAMLA	YAZIYLA
SOYADI		PUAN		
SINIFI - NO				

Ahiliğe denk bir kadınlar teşkilatı kurulmuştur.” demiştir.

Aytuğ’un ifadesinde yer alan kadınlar teşkilatını aşağıdaki kavramlardan hangisi karşılamaktadır?

- A) Abdalân-ı Rûm
- B) Gaziyân- ı Rûm
- C) Baciyân-ı Rûm
- D) Ahiyân-ı Rûm
- E) Azebler

Soru 7

Osmanlı Devleti, egemen olduğu Balkanlarda dili, dini, gelenekleri birbirinden farklı ulusların Osmanlı hâkimiyeti öncesi yaşamlarını devam ettirmesine müsaade etmiştir. Ayrıca bunların ulusal niteliklerini değiştirmeye yönelik bir politika izlememiştir.

Osmanlı Devleti’nin izlediği bu politika dikkate alındığında;

- I. Osmanlı Devleti’nin asimilasyon siyaseti gütmeyeceği,
- II. Balkan uluslarının milli kimliklerini koruduğu,
- III. Kültürel çeşitlilik ortamının oluştuğu

yargılarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

Soru 8

Osmanlı devlet anlayışına göre reaya, padişahlara Allah’ın bir emanetiydi.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumu kanıtlar niteliktedir?

ittifakı kurdular. Ayrıca Karamanoğulları ile de bir anlaşma yaparak Osmanlı Devleti’ni sıkıştırmayı planladılar.

Bu durum aşağıdakilerden hangisini doğrular niteliktedir?

- A) Papa ve Halife bu gelişmeler karşısında tarafsız kalmayı tercih etmiştir.
- B) Balkanlarda siyasi birlik sağlanmıştır.
- C) Haçlılar Osmanlıya karşı bazı Müslüman Türklerden de destek almıştır.
- D) Türk - İslam dünyası Haçlı ittifakı karşısında birleşmiştir.
- E) Balkan milletleri barışa önem vermiştir.

Soru 19

Osmanlı Devleti, iskân siyaseti ile Balkanlarda fethettiği yerlere Anadolu’dan getirdiği Türk nüfusunu yerleştirerek onlara kullanmaları için toprak vermiştir.

Aşağıdakilerden hangisi iskân siyaseti ile ulaşılmak istenen hedeflerden değildir?

- A) Devlet idaresinde Hristiyan tebaanın gücünden faydalanmak
- B) Devlet otoritesini kuvvetlendirmek
- C) Balkanları Türkleştirmek
- D) Ele geçirdiği yerlerde kalıcı olmak
- E) Fetih hareketlerini kolaylaştırmak

Soru 20

Aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi doğrudur?

- A) Sırpsındığı Savaşı - Anadolu’da Türk birliğinin sağlanması için önemli bir adım atılması
- B) II. Kosova Savaşı - I. Murat’ın şehit edilmesi
- C) Niğbolu Savaşı - Edirne’nin fethedilmesi
- D) Ankara Savaşı - Anadolu Türk siyasi birliğinin bozulması
- E) Varna Savaşı - Osmanlı’nın Balkanlardaki

..... LİSESİ				
2022-2023 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI 10 SINIFLAR TARİH DERSİ 1 DÖNEM 2 YAZIL SINAVI				
ADI		PUAN	RAKAMLA	YAZIYLA
SOYADI				
SINIFI - NO				

- A) Reayanın vergi vermesi
B) Reayadan bir kişinin idam edilmesinin daha zor olması
C) Reayanın üretim yapması
D) Reayanın kanunlara uymak zorunda olması
E) Reayanın devlet yönetimine katılmamaları

Soru 9

I. Mehmet, Fetret Devri'nden sonra Anadolu'da siyasi birliği tekrara sağlamaya çalışırken aynı zamanda devlet içerisinde birçok farklı zorlukla da mücadele etmek zorunda kalmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu dönemde devlet içinde karşılaşılan zorluklardan birisidir?

- A) Doğudan Timur tehlikesinin gelmesi
B) Şeyh Bedrettin İsyanı'nın yaşanması
C) Karamanoğulları ile mücadele edilmesi
D) Venediklerle deniz savaşı yapılması
E) Eflak ve Bosna'nın tekrar Osmanlı hakimiyetini kabul etmesi

Soru 10

Osmanlı Devleti'nin kuruluşunda önemli bir yeri olan gazi dervişlerin (Gaziyân-ı Rûm);

- I. Anadolu ve Balkanlarda İslamlaşma faaliyetlerinde rol oynamaları,
II. Pek çok yerleşim merkezinin fethinde etkili olmaları,
III. Gençlerin veya müslümanların dini kolay öğrenmelerinde rol oynamaları

faydalarından hangilerini sağladıkları söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II

hakimiyetinin kesinleşmesi

..... LİSESİ				
2022-2023 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI 10 SINIFLAR TARİH DERSİ 1 DÖNEM 2 YAZIL SINAVI				
ADI		PUAN	RAKAMLA	YAZIYLA
SOYADI				
SINIFI - NO				

C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III	
CEVAPLAR: 1-E 2-B 3-D 4-E 5-E 6-C 7-E 8-B 9-B 10-E 11-C 12-B 13-B 14-D 15-C 16-B 17-E 18-C 19-A 20-D	